

Korcsmáros György az új győri igazgató

Mint informális csatornákon megtudtuk, meglepetés volt kinevezésének híre Győrben is, hiszen a pályázat különféle szakaszainak egyikében sem ő volt a „favorit” a jelöltek között.

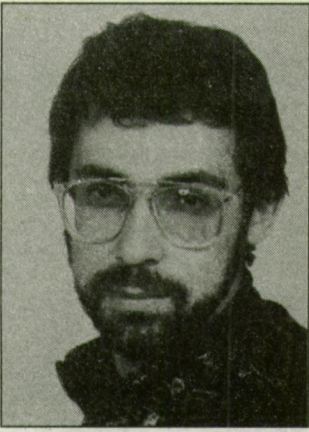
És ez lehet a magyarázat: a szegedi főrendező beadta ugyan a pályázatát Győrbe, ám maga sem bízván a sikerben itt visszavonta korábbi ajánlatát (hogy tudniillik zokszó nélkül elmegy, ha az új igazgató úgy kívánja).

Mindezek teljesen természetes jelenségeknek nevezhetők a színházi életben. Mégis fölhívtuk a már csütörtökön Pestre utazott főrendezőt, hogy megtudjuk, következtetéseink közel járnak-e az igazsághoz.

– Amikor kiderült, hogy a szegedi önkormányzat menedzser típusú igazgatót szeretne, s erre dr. Nikolényi István az egyik jelölt, én tudtam, ha ő befut, én megyek. Mivel a győri pályázat beadási határideje lejárt, mielőtt Szegeden kinevezték az új igazgatót, elküldtem a pályázatomat.

– Azóta visszavonhatta volna... És egy hete még maradni akart.

– Csak most csütörtökön tudtam kettőnél több szót váltani Kormos Tiborral, s megmondom őszintén most sem tudom, hogy jól dolgoztunk volna együtt, vagy sem. Az is befolyásolt, hogy azt hal-

Általános meglepetést keltett színházi körökben a hír: a győri önkormányzat a csütörtöki ülésén két évre Korcsmáros Györgyöt nevezte ki a Kisfaludy Színház művészeti igazgatójának. Meglepetés volt ez Szegeden, hiszen – mint akkor megírtuk – éppen egy héttel a győri döntés előtt, a szegedi igazgatóváltás napján, Korcsmáros György, a Szegedi Nemzeti Színház főrendezője tagozatértekezletet hívott össze, s a prózai társulatnak bejelentette: ellentétben korábbi nyilatkozatával a jövő évadban is szegedi főrendezőként kíván dolgozni. (A főrendezőnek egyébként 1995-ig szóló szerződése van.)

lottam, neki nem lesz szükség főrendezőre, s amikor erre rákérdeztem, nem tiltakozott. Egyébként sem marasztalt engem senki olyan túl hevesen Szegeden. Lelkiismeret-furdalásom csak a társulat írá-

nyában van, hiszen azt mondtam nekik azon az értekezleten, hogy a folyamatosságot garantálom.

– Az évadot még végigcsinálja?

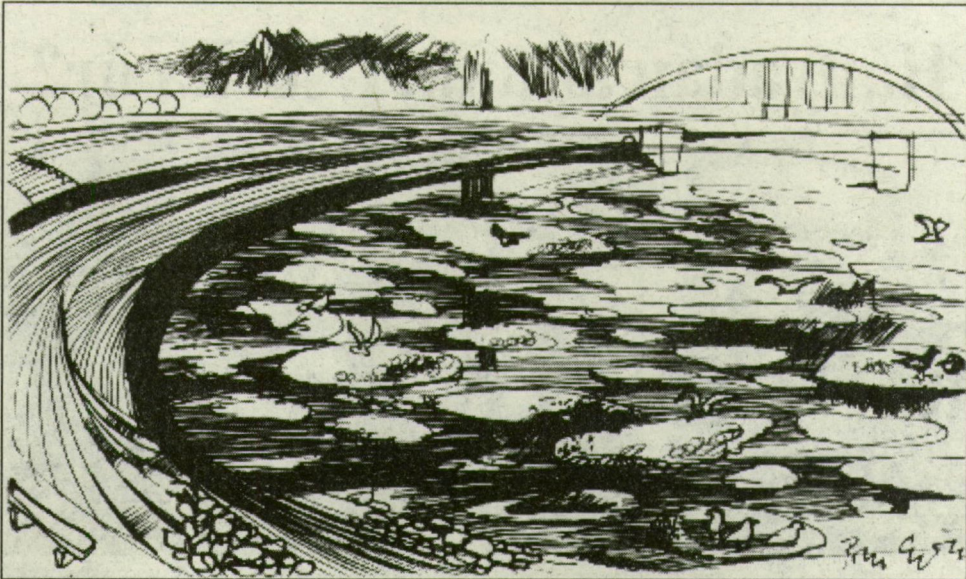
– Természetesen, a kinevezésem 1992. július 1-től szól.

Mivel Korcsmáros az egykor Szegedről Győrbe szerződött Bor Józsefet váltja az igazgatói székben, aki – micsoda véletlen! – éppen itt rendezi a február 14-én bemutatandó Traviatát, szerettünk volna kérdezni tőle egyet-mást, de elhárította, mondván, éppen utazik vissza Győrbe... Annyit mindezenre megtudtunk, hogy Bor József nem is pályázott újra arra a posztra, amelyet kilenc évig töltött be; „elég volt” – tette hozzá, s még azt, „egyszerű rendező” szeretne lenni a színházában, mint azelőtt.

Természetesen az is egy izgalmas kérdés: ki lesz az új főrendező? Kormos Tibor még a kinevezése előtt, a kulturális bizottsági meghallgatásakor beszámolt arról, hogy tárgyalt már művészekkel, akikkel – ha ő lesz az igazgató – szívesen dolgozna együtt, ám neveket sem akkor, sem most nem mondott, ami ugyancsak érthető.

Várunk tehát, és reméljük, a vezetőváltások nem zavarják túlzottan az évad rendes menetét.

S. E.

PAPP GYÖRGY: TISZA

A rendkívüli pedagógus-béremelésről

A szegedi közművelődési és oktatási iroda tájékoztatása szerint rendkívüli béremelésben részesíthetők azok a közoktatásban dolgozó pedagógusok, akik az 1990-es intenzív továbbképzésen kiváló vagy jól megfelelt minősítést kaptak, illetve doktori címet vagy magasabb tudományos fokozatot szereztek. Ennek megfelelően a Művelődési és Oktatási Minisztérium a megyei TÁKISZ-on keresztül az önkormányzat közreműködésével felmérte az igény jogosultak számát, és nyilvántartásba vette a névsort. A felmérés szerint Szegeden 13 óvopedagógus és 41 tanító, illetve tanár jogosult 1992 január 1-jétől rendkívüli béremelésre, amelynek összege egy személyre átlagosan havi 800 forint. Ezt az összeget – várhatóan – a március havi állami támogatással egyidejűleg, attól elkülönítetten kapja meg a szegedi önkormányzat, folyósítása pedig visszamenőlegesen történik majd. Az iroda a pénz megérkezéséig az érintett pedagógusok türelmét kéri.

Pompeji

Balog József: Majd

„A vetítés után egy belső, kisebb teremben, ott, ahol a premier utáni fogadásokat tartják, egy ajtóhoz közeli asztalnál ültem, egyedül. A legközelebbi ajtóhoz, szintén egyedül Cserhalmi ült, aki a filmben Bébét játszotta. Mondtam neki, hogy Bébét nekem kellett volna játszsanom. Nem most, hanem később. Majd. Ostoba voltam. Nagyszájú. A hosszú asztalt figyeltem, amely a jobb kezem felé esett. Annak az asztalnak a végén ült Ottlik Géza. Mellette Mándy Iván, Lengyel Balázs, Nemes Nagy Ágnes.”

Tandori Dezső: A pályátlan rajtlámpa
„Szpéró szárnya, mikor meghalt, csaknem fehér volt már; és a halál éjszakáján, s előtte, a kimerült napokon, csapzott. A krieau startautó, mely két fém szárnyat (rajta a rajtszámokkal) kiterítve jobbra-balra, elindult, s mögötte vágatásra, azaz ügetésre várakozva a mezőny – bocsánat a vágatás szóért! nehogy galoppra, vágásra gondoljunk! csak a szívem vágatott, szó szerint, csak a szemem hunytam le –, a startautó összecsuksa a két szárnyat, s ez volt a rajt. Szpéró is, holtan, összecsuksa a szárnyait.”

Darvasi László: Kalaf áriája
„Nő volt, kétségtelenül az. Egy meztelen nő! Puhán és élettelenül gyűrődtek össze a mellei, de a bimbók kemények és duzzadtak voltak. Térdre ereszkedtem, s míg egyik kezemmel a bicikli hideg, vastag vállát tartottam, a másikkal karjai után tapogattam.”

Utasi Csilla: Fáma a biciklistáról
„A bicikli szimbólumok megtestesülése. Jelképezi a világot, amelyhez képest Isten a transzcendens mozgató. A két kerék jelképezi a teret és az időt, a váz és a nyereg alkotta hátrószög pedig a Szentháromság egyesítő hatalmát.”

Szajbély Mihály: A töredéktől a végleges vázlatokig
„1978 kora tavaszának egyik még csipős estéjén Keszöly Miklós regényrészletet olvasott fel a szegedi Eötvös kollégiumban. A történet a háború utáni időkben játszódott, s középpontjában egy múlt század végi vasúti kocsi állt, melyben különös társaság gyülekezett.”

Tiszatáj

Lászlóffy Aladár fájdalmas verseivel nyit a Tiszatáj ez évi második száma. Költéménnyel jelentkezik Bárdos B. Arthur, Beszédes István, Tandori Dezső, Sárándi József és Géczy János, kisprózát közöl Kálnay Adél, Huszár Sándor történelmi naplójegyzeteket publikál, a közelmúltból.

A szépirodalmi terméshez három olyan írás csatlakozik, amely a találkozásra szól: Sándor Ivánnal Füzi László beszélget az irodalom leginkább megszólítandó gondjairól: a dialógus hiányáról, a meg nem írt nagyregényről, a korábrázolás és a cenzúra viszonyáról, a fiatal szerzők önálló útkezeséről. Aprópó, fiatalok! Sándor Iván mondja: „Ami kissé meghökkentő, az a legfiatalabbak színtelensége. Most a harminc körüliekre gondolok. Németh László még azt mondta Pilinszkynek, hogy az ő (mármint Pilinszky) nemzedékében vannak nagyszerű írók, de az egész: szürke, és hozzátette, a szürke karakteres, szép szín. Nem biztos, hogy a szürkében Némethnek igaza volt, bár ha a Nyugat első három nemzedékének, a népi-írók színéjének teljesítményeire viszonyított, akkor érthető az álláspontja. Én ehhez a szürkéhez való viszonyrendszerben használom a színtelent.”

Beke Györggyel, Erdély mai krónikásával (az ottani földek sorsáról ír e számban) Tóbiás Áron készített információkban gazdag beszélgetést, melynek komoly értéke, hogy a szerző életműve pletykagyanús irodalmi információkkal mutatkozik meg.

A párbeszéd-szerkezet harmadik eleme Funk Miklósnak Tatay Sándorról írott dolgozata, amely a könyvekkel való találkozásról a személyes rátalálásig ível egy rövidke boltozatban.

Nemeskürty István népszerűsége, vitathatósága és továbbgondolhatósága töretlen. Bizonyíték, hogy Vekerdi László A bibliai örökség című könyvéről írt ide tanulmányt, nem feledvén Zöldi László érdemeit, aki monográfiát szerzett a történelemtanárokat helyettesítő tanárról. Erdődy Edit az ötvenes évek Mándyját mutatja be, ahogy illik: helyszínek és személyek kavalkádjával.

Banner Zoltán kisesszét írt a felgyorsuló művészettörténetről, Szurorny Pál a műmelékleten is megjelenő Kalmárné Horvácz Margit munkásságát elemzi. Illusztrációval

Folyóiratszemle

van jelen még Diószegi Balázs és Tardi Sándor.

Kincskereső

Téli tájak és farsangi vigasság – ez a két téma uralja a Kincskereső februári számát. Már az első lapon egy mulatos népdalt találunk Papp György népi ihletésű illusztrációjával, majd rálapozhatunk a Paródia-farsang című összeállításra, melyben Karinthy híres Kosztolányi-paródiája mellett egy mai író, Kovács Lajos mutatja be görbe tükrében idősebb pályatársait: Lázár Ervint és Nemere Istvánt. Jó néhány humoros vers (Weöres Sándor és Páskándi Géza tollából), valamint Kun Erzsébet „gyógyviccei” teszik még próbára nevetőizmunkat, de a humor kontinensén barangol Simai Mihály is folytatásos regénye újabb fejezeteiben: az egyikben a legfőbb kutyautók tanácskozásának lehetünk tanúi, a másikban „tűrhetetlenül elszemtelenednek a krumpliposzták...” Kányádi Sándor verse (Hallgat az erdő) a téli erdőben kaparászó-fülelő szarvast és a rá vadászó farkast mutatja be, a kiváló erdélyi költőtől megszokott plasztikus képekkel, erőteljes ritmussal, rímekkel. A szám lírai válogatását gazdagítják Pintér Lajos, Antal Attila, egy orosz klasszikus: Szergej Jeszenyin és a svéd „gyermekszáj-költészeti” legjobb színvonalát képviselő Britt G. Hallqvist versei, valamint az ÍGY ÍRUNK MI-ben a tizenéves Karácsony Zita rigmusai. A VILÁGVÉGE AZ ÚJ-VILÁGBAN sorozat folytatja Z. Kosidowski Peru meghódításáról szóló regényének közlését – ebben a részben Pizarro már az inka uralkodó foglyul ejtését készíti elő. Mai gyerekekről, aktuális konfliktusokról szól Békés Pál novellája (Zöld szemű lány levendulakék pulóverben), s a mai gyerekek problémáira válaszul „Ági” a Szívhangok című levelezési rovatban. A JOGOMMAL ÉLEK rovat a gyermekjogi egyezmény élemtérét folytatja. A KÖNYVEK KÖZÖTT-ben Rigó Béla így élt Katona József című könyvéről olvashatunk. A Kincskereső februári számát Gaál Éva, Magyar Mihály, Berta Róbert és Papp György illusztrálta.

Amiről nincs hivatalos álláspont

Marad a sötétség?

Zombori Ottó csillagász, a budapesti Uránia csillagvizsgáló munkatársa a RYUFOR Csongrád Megyei Képviselőtanácsa, a szegedi UFO-megfigyelőknek volt vendége az elmúlt hétvégén. Szombaton a Bálint Sándor Művelődési Házban nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott Tények és hiedelmek az ufo-val kapcsolatban címmel. A neves szakember véleményét a jelenség társadalmi vetületével kapcsolatban kértük ki.

– A csillagászt mennyiben befolyásolja szakterülete, amikor olyan kérdésben formál véleményt, mint amilyen az UFO-jelenség?

– Keresztütbiztosítok: egyrészt elégedetlenek a hallgatóim, mert szerintük kevés adattal szolgálok az egyébként nem létezőről, másrészt ügyelnem kell arra, hogy a szakma becsülete se szenvedjen csorbát. Én a saját tudományomat találok, és amilyen közönségem okul a hallottakból – az okulást én teljesen komolyan gondolom –, addig mindkét félnek jó. Mindig hangsúlyozom, hogy figyelni kell az eget, mert csak így ismerhetjük fel a csillagokat és egyéb égi objektumokat: ha akad közöttük egy olyan is, amelyet nem tudunk azonosítani, akkor az akár UFO is lehet. Hozzáteszem, hogy ekkora előképzettség, ennyi hitetlenkedés után én lennék a legboldogabb, ha nekem jelenne meg egy ilyen objektum. Magánemberként ez a válaszom, amikor azt kérdezik tőlem, hiszek-e az ufók létezésében: ugyanakkor a szakma azt látszik megerősíteni, hogy földönkívüliek egyelőre nem kerestek fel bennünket.

De ne szorítkozunk a csillagászatra, az UFO-jelenség sokkal összetettebb, semhogy egyetlen tudományághoz kötődjék: szélesebb társadalmi, vallási, mitológiai jelleggel bír. Az a körülmény, hogy csillagász vagyok és pedagógus, csak ráadás, amely motivál. Amikor elfogadok egy ilyen meghívást, az az elv vezérel, hogy ha a közönségem elcsúsztatja valamit a csillagászati ismeretekből, az eget is mindjárt avatottabban fogja kémlelni. Szerintem az igazi UFO-megfigyelő nem egy hiszékeny ember, aki kritikátlanul bevesz mindent, amit hall vagy olvas, hanem kész akár fáradságos munkával is utánajárni a dolgoknak.

– Csillagász-körökben fehér hollónak tartják-e, amiért elfogadja az ufológusok meghívását?

– Ez valóban nem jellemző a szakmára. A kérdés túlnőni a tudományág kereteit, ezért bizonyos értelemben küldetesként fogom fel ezeket a szerepléseket. A hozzám intézett kérdésekből is látszott, hogy az emberek szeretnék tisztán látni, de nem tudják, kihez forduljanak kételyeikkel. Aki kérdez, azt megilleti a válasz: ezért nem sérthetik a szakmát ezek a meghívások. Kapcsolatot kell teremtenünk: kidolgozni egy olyan stratégiát – jelen esetben az UFO-megfigyelők számára –, amelyet a kultuszminisztérium már nem hagyhatna figyelmen kívül. Ebben mi tudunk segíteni, akik ismerjük az érem mindkét oldalát: a folyamatot, amely során pénzt hagynak jóvá egy-egy projektum számára, illetve az igényt, amely a polgárok részéről megnyilvánul.

– Az előadás utáni kérdésekből kitűnt, hogy az emberek elégedetlenek azzal, ahogyan az UFO-észlelésekről szóló információkat a médiák találják számukra. Ön szerint megfelelő-e a hivatalos Magyarországi, illetve a mérvadó tudományos körök viszonyulása a kevésbé egzakt kérdésekhez, és amennyiben nem, milyen irányban lenne érdemes azt fejleszteni?

– Ahogyan a csillagászat nem érzi igazán saját asztalának az UFO-jelenséget, úgy egyetlen más tudományág sem. Valahogy nem tudjuk eldönteni, kinek is kellene foglalkozni vele. Ez tulajdonképpen egy interdiszciplináris, tudományközi tárgykor, amelynek vizsgálatát csak akkor lehet megkezdeni, ha már sikerült kutatási területként elfogadtatni. Kérdés, ki tudná meggyőzni az MTI-t, hogy hozzon létre egy UFO-szekciót... Egy ilyen csoportba azután különböző profilú szakembereket kellene meghívni a kultuszminiszternek, akik között feltétlenül lennie kell hittudósnak, pszichológusnak és a népi babonákat vizsgáló kutatóknak is. Szerintem ilyen szinten kellene foglalkozni a kérdéssel a dolog mederbe terelése végett. A Nulladik típusú találkozások műsorából is kitetszett, hogy általános a tanácsatlanság: katonák, csillagászok és repülésirányítók nyilatkoztak a tavaly januári eset kapcsán – egymásnak ellentmondóan. Nem csoda, ha az emberekben felmerül a kérdés, hogy akkor most ez mi – tájékoztatás, szórakoztatás vagy népszerűítés? Nem jött létre még az a fórum, amely válaszolna az egyszerű halandó tanácskérő levelére, hogy asszonyom, vagy uram, amit látni tetszett, az az Esthajnalcsillag vagy egy meteor volt. Hogy egy ilyen fórum léte mennyire indokolt lenne, láthatta, aki az előadásra eljött: voltak itt egyetemi tanárok, háziasszonyok és általános iskolások egyaránt. Valamennyien tisztán szeretnék látni. De egyelőre sötétben tapogatózunk.